GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 228 Włocławek, poniedziałek 7 października 1946 roku. Cena 3 złote

Hitleryzm został skazany

Dnia 8 sierpnia 1945 roku rządy Związku Radzieckiego, Stanów Zjednoczonych, W. Brytanii i Francji zawarły układ o powołaniu do życia Międzynarodowego Trybunału dla sądzenia zbrodni wojennych. Do układu tego przystąpiło 19 państw, a wśród nich Polska. Dnia 20-go listopada nowoukonstytuowany Sąd wolnych narodów przystąpił do rozpatrywania w Norymberdze pierwszego w dziejach świata procesu przeciwko winnym wywołania wojny napastniczej, mordowania ludności cywilnej, jeńców i szeregu przestępców, określonych wspólnym, nowym mianem: ludobójstwa. Jedenaście miesięcy czekał świat, a przede wszystkim narody, które przeżyły piekło hitlerowskiego najazdu na wyrok w tej historycznej rozprawie. Miliony ludzi, opłakujących swych najbliższych, rozstrzelanych, zagazowanych, pomordowanych na szubienicach, w piecach krematoriów, w egzekucjach i kaźniach obozów koncentracyjnych pragnęło w tym orzeczeniu międzynarodowego sądu widzieć akt sprawiedliwości tak surowy, jak potworne były zbrodnie podpalaczy świata.

Setkami tysięcy nadzwyczajnych dodatków obwieściły gazety i oglosiły megafony radiowe decyzje trybunału poprzedzoną tak długotrwałym i drobiazgowo przeprowadzonym przewodem sądowym.

Dla nas wśród postanowień międzynarodowego trybunału niektóre są przykrym zaskoczeniem, te mianowicie, które zwalniają od winy Schachta, Paapena i Fritschego oraz wyłączają spod odpowiedzialności za zbrodnie ludobójstwa rząd niemiecki, sztab generalny a zwłaszcza SA. Nie jesteśmy narodem łaknącym krwi i rozumiemy mimo całego ogromu zbrodni, jakich na naszej ziemi i wobec naszych rodzin dopuścili się hitlerowscy najeźdźcy, konieczność zastosowania wszystkich zasad prawa i obiektywnej słuszności przy orzekaniu o wysokości kary za przestępstwa wojenne. Ale nikt nam nie zdoła wytłumaczyć, na jakiej podstawie uwolniono np. Fritschego, który poprzez wszystkie anteny niemieckie podżegał swój naród do zbrodni i zbrodnie te wielbił. I nikt nie znajdzie istotnego argumentu, by usprawiedliwić uniewinnienie członków SA, którzy przecież tyle ofiar mają na sumieniu i tak często uczestniczyli w łapankach i egzekucjach.

Tak łagodną, wybielającą ocenę przestępstw, jakich dopuściło się trzej hitlerowscy przedstawiciele niemieckiej magnaterii finansowej i obszarniczej, junkrzy ze sztabu generalnego i ze sztabu SA, musieli odczuć wszyscy Polacy — i na pewno nie tylko Polacy—jako zgrzyt, osłabiający wielką wagę historycznego procesu, w wyniku którego dwunastu wodzów hitlerowskich zostało skazanych na śmierć, siedmiu na więzienie, a 2 miliony członków SS, SD, Gestapo i kierownictwa NSDAP uznano za współwinnych.

Przed Trybunałem norymberskim przewinęły się wszystkie zbrodnie niemieckiego faszyzmu. Na ławie oskarżonych zasiadło nie tylko 22 przestępców, ale cały ruch wyrosły ze zbrodniczej ideologii hitlerowskiego nacjonalizmu, która zamieniła żyjący w środku Europy naród w zgraje ludobójców i grabieżców.

Jednocześnie z powołaniem do życia trybunału norymberskiego rządy Zjednoczonych Narodów zobowiązały się do redukcji narodu niemieckiego. Mimo zgrzytów, jakie w werdykcie norymberskim wywołują niektóre jego zbyt łagodne postanowienia, doniosły historyczny sens wyroku jest niewątpliwy: HITLERYZM ZOSTAŁ SKAZANY. Trzeba teraz ten wyrok — i jego żądają od przedstawicieli wszystkich narodów zjednoczonych miliony ludzi na całym świecie, spragnionych pokoju i sprawiedliwości — w całej rozciągłości wprowadzić w życie.

Trzeba — jednym słowem — przeprowadzić istotną i całkowitą denazyfikację, demilitaryzację Niemiec i zniszczyć gniazda propagandy odwetowej, tak, by zbrodnie, będące przedmiotem rozprawy norymberskiej nie mogły się już więcej powtórzyć.

Rafał Praga.

Z Konferencji Pokojowej

Wszystkie komisje zakończyły pracę

PARYŻ (obsł. wł.). W ostatnim dniu udzielonego terminu, t. j. w dniu 5 października wszystkie komisje zakończyły swe prace. Jedynie komisja opracowująca traktat z Węgrami przeciągnęła się poza sobotnie popołudnie. Komisja gospodarcza osiągnęła rekord w historii prac komisyj międzynarodowych, bowiem odbyła posiedzenie trwające 16 godzin. Po ośmiu tygodniach pracy w komisjach, obecnie rozpoczyna swe obrady plenarne zgromadzenie Konferencji Pokojowej, które winno zakończyć swe prace w dniu 10 października. r. b.

Po procesie w Norymberdze

NORYMBERGA (obsł. wł). W sobotę upłynął ostateczny termin na składanie podań o ułaskawienie. Spośród wszystkich oskarżonych tylko trzech, a mianowicie: Kaltenbrunner, skazany na karę śmierci oraz Schirach i Speer ukarani na karę więzienia nie skorzystali z prawa łaski.

Jak donoszą z Norymbergi Papież Pius XII zwrócił się do władz sojuszniczych z prośbą o ułaskawienie Franka, b. generalnego gubernatora w Krakowie, motywując swą prośbę tym, że Frank wykazał skruchę za swe przewinienia i przyjął w więzieniu katolicyzm.

W nocy z piątku na sobotę zostali wypuszczeni na wolność Schacht i Fritsche, którzy pod ochroną policji udali się do jednego z domów w Norymberdze. Dom w którym zamieszkali strzeżony jest przez wzmocnione oddziały policyjne. Policja niemiecka chciała zaaresztować wypuszczonych, jako zwolenników hitleryzmu, jednak władze amerykańskie kategorycznie zabroniły użycia jakichkolwiek represyj policyjnych w stosunku do uniewinnionych przez Trybunał Międzynarodowy.

Paapen przebywa nadal w więzieniu oczekując na zezwolenie pobytu w angielskiej strefie okupacyjnej. Gdy mu oświadczono, że może się w Norymberdze poruszać swobodnie, powiedział: „Nie widzę w tym nic dziwnego, bowiem naród mój zna moje demokratyczne poglądy i wie, że jestem szczerym demokratą".

Wydanie zbrodniarzy

WARSZAWA (obsł. wł.). Władze sojusznicze wydały w ręce sprawiedliwości polskiej 49 członków SS oskarżonych o popełnienie zbrodni na terenie Polski. W najbliższym czasie nastąpi wydanie dalszych zbrodniarzy w liczbie około 200 osób.

Znalezienie broni i amunicji

BUKARESZT obsł. wł.). W czasie przeprowadzonych rewizyj policja rumuńska znalazła w mieszkaniach przywódców opozycji rumuńskiej składy broni i amunicji. Składy takie znaleziono między innymi w mieszkaniach Bratianu i Maniu. Panuje ogólne przekonanie, że opozycja miała zamiar wykorzystać broń w okresie zbliżających się wyborów do walki wyborczej.

Protesty przeciwko wyrokowi w Norymberdze

WARSZAWA (obsł. wł.). Na terenie całego kraju odbywają się w zakładach pracy manifestacje świata pracy przeciwko łagodnemu wyrokowi w Norymberdze. Wygłaszane przemówienia i powzięte rezolucje domagają się pociągnięcia do odpowiedzialności karnej uniewinnionych, protestują przeciwko zwolnieniu z pod zarzutów zbrodniczej działalności gabinetu Rzeszy i Naczelnego Dowództwa niemieckiego.

— Krew pomordowanych Polaków woła o sprawiedliwość. Żądamy dla wszystkich uniewinnionych i skazanych na więzienie kary śmierci — wołają zgromadzeni w swych rezolucjach.

W Indonezji walki trwają

PARYŻ (obsł. wł.). Na wyspach Borneo i Celebes trwają dalsze walki oddziałów partyzanckich walczących o niepodległość dla swego narodu. Wojska angielskie i holenderskie starają się przełamać opór partyzantów. Z Holandii mimo sprzeciwu świata pracy w dalszym ciągu odpływają okręty załadowane wojskiem holenderskim, które ma być użyte do złamania oporu Indonezyjczyków.

Dalszy niepokój w Grecji

ATENY (obsł. wł.). W Grecji panuje dalszy niepokój. W Atenach, w jednej z najbardziej zaludnionych dzielnic wrzucono do kina granat ręczny. W kinie tym był wyświetlany film dla kobiecych organizacji lewicowych. W wyniku wybuchu granatu 2 osoby zostały zabite, a 13 rannych.

Prezydent Truman przeciwko podziałowi Palestyny

LONDYN (obsł. wł.). Prezydent Truman nadesłał na ręce premiera Attle list, w którym wyraża swe poglądy na sprawy palestyńskie. Żąda on dalszej imigracji Żydów do Palestyny, zwołania nowej konferencji palestyńskiej na dzień 16 grudnia, oraz kategorycznie sprzeciwia się podziałowi Polestyny na arabską i żydowską. List powyższy jak podaje prasa angielska wywołał wielkie niezadowolenie w Londynie oraz wzbudzi z pewnością czujność i rozgoryczenie wśród Arabów.

LONDYN (obsł. wł.). Sobotnia prasa angielska omawiając list Trumana w sprawie palestyńskiej, podaje że Truman zażądał udzielenia praw imigracyjnych dla 100.000 Żydów. Deklaracja Trumana wywoła z pewnością nieoczekiwane konsekwencje, z jednej bowiem strony wpłynie na wzmożenie terroru żydowskiego, a z drugiej pobudzi Arabów do reakcji. Oświadczenie Trumana nazywane jest błędem politycznym a podobne wystąpienie utrudnia bardzo rozwiązanie i tak już zawiłej sprawy palestyńskiej.

Przymus lądowania

LONDYN (obsł. wł.). Samolot brytyjski przelatujący nad Jugosławią został na skutek sygnałów bombowca jugosławiańskiego zmuszony do przymusowego lądowania.

BELGRAD (obsł. wł.). Ambasada brytyjska donosi, że wypadek przymusowego lądowania angielskiego samolotu pasażerskiego nie ma podłoża politycznego. Samolot po lądowaniu natychmiast wystartował w dalszą podróż do Bari.

Prezydent Bierut zwiedza wystawę

WARSZAWA (obsł. wł.). Prezydent KRN Bierut Bolesław wraz z ministrem Aprowizacji i Handlu Sztachelskim zwiedzili w dniu dzisiejszym wystawę Państwowego Przemysłu Spożywczego. Prezydent Bierut wykazał żywe zainteresowanie wystawionymi eksponatami i dokonanymi w przemyśle osiągnięciami. Prezydent zwiedzał wystawę w otoczeniu młodzieży szkolnej, która wraz z nauczycielstwem również w tym czasie przybyła na teren wystawy. Uczniowie i uczennice gromadnie otoczyli Prezydenta, który przeprowadzał z młodzieżą ożywione rozmowy. Po zwiedzeniu wszystkich stoisk Prezydent wpisał się do księgi pamiątkowej.

Z „Dnia Milicjanta"

ŁÓDŹ (obsł. wł.). W przeddzień „Dnia Milicjanta" odbyły się tu uroczystości przedwstępne. Po złożeniu raportu i odczytaniu rozkazu specjalnego Głównego Komendanta Milicji Obywatelskiej odbyła się defilada milicjantów przed Wojewódzkim Komendantem pułk. Marchwińskim. Po defiladzie milicjanci udali się na cmentarz, gdzie na grobach poległych milicjantów zostały złożone wieńce.

Opublikowanie projektu konstytucji

SOFIA (obsł. wł.). Został tu opublikowany projekt nowej konstytucji bułgarskiej. Będzie on przedstawiony narodowi celem zaakceptowania go w drodze referendum ludowego.

Specjalna ustawa we Francji

PARYŻ (obsł. wł.). Została przez zgromadzenie przyjęta ustawa wyłączająca z praw głosowania tych obyteli, którzy w czasie okupacji niemieckiej wykazali brak solidarności narodowej i postępowali wbrew godności narodowej. Ustawa ta w pierwszym rzędzie dotyczy b. premiera Francji Flandin.

Nowa rafineria nafty

JASŁO (obsł. wł.). Została tu uruchomiona trzecia już z rzędu rafineria nafty o dużej wartości przemysłowej i wielkiej dziennej produkcji.

O pomoc dla niemców

LONDYN (obsł. wł.). Angielski minister Skarbu zwrócił się do amerykańskiego ministra z propozycją, żeby zwrócić się do państw neutralnych z zaproszeniem do wzięcia udziału we wspólnej pomocy żywnościowej dla niemców.

Poprawa płac w M. O.

WARSZAWA (SAP). Po ostatniej podwyżce płac milicjat MO pobiera obecnie do 3.500 zł. miesięcznie plus dodatki, co niewątpliwie przyczyni się do usprawnienia jego pracy.

Lepiej uposażony milicjant, zresztą tak, jak każdy pracownik, spełnia swe obowiązki staranniej, co dodatnio odbija się na całokształcie pracy.

Ostatnia zwyżka płac, przeprowadzona w granicach istniejących możliwości, nie zaspakaja wprawdzie wszystkich potrzeb milicjanta, ale zważywszy na wystarczające wyżywienie, opiekę sanitarną, zapewniony wypoczynek i domy dziecięce dla dzieci milicjantów oraz umundurowanie zimowe (komplet sukienny, bielizna, nauszniki, ewentualnie nowe buty), jakie każdy milicjant otrzyma, uważać można, iż kwota 3.500 zł. miesięcznie daje milicjantowi i jego rodzinie znacznie możliwsze warunki życia.

Sofianopulos ostrzega

LONDYN (obsł. wł.). Były minister spraw zagranicznych Grecji Sofianopulos przybył do Londynu z ostrzeżeniem dla Anglii, że sytuacja w Grecji pogarsza się i że może dojść do walk między ludnością a wojskiem angielskim. Aby zapobiec temu należałoby w Grecji utworzyć nowy rząd oparty o szersze podstawy polityczne, Rząd ten winien przeprowadzić oczyszczenie administracji z elementów reakcyjnych i faszystowskich oraz rozpisać nowe wybory do parlamentu.

O tytoń dla Polski

BUKARESZT (obsł. wł.). Po sfinalizowaniu umowy z Jugosławią o starczenie 400.000 kg. tytoniu, delegacja polska udała się do Bułgarii celem zawarcia umowy o dostarczeniu dla Polski 3 milionów kg. tytoniu bułgarskiego. Po zawarciu umowy z Bułgarią delegacja wróci do Jugosławii, by zawrzeć nową umowę o dostarczenie dalszych 1.600.000 kg. tytoniu jugosłowiańskiego.

Pamiętnik Franka

WARSZAWA (SAP). Delegacja polska, która powróciła z Norymbergi, przywiozła ze sobą dziennik kata Polski Franka. Dziennik liczy 38 tomów w postaci 12 taśm filmowych, zawierających 1000 stron każda — łącznie 12.000 stron sfilmowanych. Film ten jest prezentem amerykańskim dla polskiej delegacji w Norymberdze. Ponadto przywieziono do Polski około 500 kilogramów materiałów, zebranych w toku procesu przez delegację polską w Norymberdze.

Część delegacji pod kierownictwem Dr Stanisława Piotrowskiego pozostała jeszcze w Norymberdze dla skompletowania materiału dokumentarnego i zorientowania się co do ewentualnych przyszłych procesów zbrodniarzy wojennych.

Nadużywał lokalu UNRRA

BELGRAD (SAP). Władze jugosłowiańskie zaaresztowały pod zarzutem szpiegostwa i przetrzymały przez tydzień amerykańskiego inżyniera-budowniczego UNRRA — Roberta Burnupa.

Istnieją dowody, że lokal UNRRA w Belgradzie był miejscem, z którego Burnup wysyłał zebrane przez siebie informacje. Wiceminister spraw zagranicznych, generał Włodzimierz Welebig, wystosował oficjalną notę do UNRRA, stwierdzając, że Burnup zbiera informacje, dotyczące armii jugosłowiańskiej, jej położenia i siły jednostek.

Szef jugosłowiańskiej misji UNRRA Michał Sergejszyk, w rozmowie z Marszałkiem Tito został poinformowany, że wykryto dowody, na podstawie których Burnup może być skazany na 15 lat więzienia.

Burnup przybył do Jugosławii przed 5 miesiącami, jako specjalista-instruktor przy budowie ciężkich konstrukcji.

Wybitny architekt szwajcarski w Warszawie

WARSZAWA (obsł. wł.). Przybył tu wybitny architekt szwajcarski p. Szmidt, który po zapoznaniu się ze zniszczeniem stolicy oraz planami odbudowy wyda swoje cenne uwagi i spostrzeżenia na ten temat Komitetowi Odbudowy Stolicy.

Powrót Grzegorza Fitelberga

WARSZAWA (obsł. wł.). Znany muzyk i dyrygent muzyczny Grzegorz Fitelberg wraz z małżonką powrócił do kraju, przybywający do Warszawy w sobotę. Fitelberg oświadczył, że ma zamiar osiedlić się na stałe w Warszawie. Ze względu jednak na wcześniejsze zobowiązania będzie musiał Polskę na kilka miesięcy opuścić, aby dyrygować koncertami w Sztokholmie, Paryżu, Hadze i Oslo. Pragnieniem Fitelberga jest powołanie do życia Filharmonii w Warszawie, której jest gotów oddać swe usługi i swe doświadczenie muzyczne.

Zamordowanie b. wiceprezesa sądu

TORUŃ (SAP). W zaroślach nad Wisłą w Toruniu znaleziono zwłoki mec. dr Dratha, byłego wieloletniego wiceprezesa Sądu Apelacyjnego. Mec. Drath liczył 72 lata. Miał liczną rodzinę i dużo przyjaciół.

Dochodzenia wykazały, że sędzia został zamordowany skrytobójczym strzałem z tyłu. Najwidoczniej sprawcom nie chodziło o rabunek, gdyż przy ofierze znaleziono zegarek, pierścionek i portfel — zupełnie nietknięte.

„Dar Pomorza" wraca

WARSZAWA (obsł. wł.). Statek szkolny „Dar Pomorza" znajduje się już w drodze powrotnej do Gdyni. Po drodze statek wstąpi z oficjalną wizytą do Sztokholmu.

Katastrofa kolejowa

LONDYN (obsł. wł.). W odległości 85 mil od Madrasu (Indie) wydarzyła się katastrofa kolejowa na skutek zderzenia się samochodu z pociągiem pasażerskim. W wyniku katastrofy zostało 36 osób zabitych i 89 rannych.

Z działalności U.N.R.R.A. w Polsce

WARSZAWA (obsł. wł.). W sobotę przez mikrofony Polskiego Radia przemawiał szef misji UNRRA w Polsce, który zobrazował plan dostaw dla Polski w ramach 474 milionów dolarów w okresie od 1 kwietnia ub. r. do końca roku bieżącego.

Należy więcej dać...

...„Nie zapominajmy, że żyjemy jeszcze przytłoczeni górami zniszczeń i ruin wojennych. Jeżeli chcemy zbudować jak najprędzej Polskę silną, którą cenić mają przyjaciele i do której muszą odnosić się z szacunkiem wrogowie — to nie żądajmy jeszcze dzisiaj za wiele od Polski. Raczej więcej musimy jej dać aniżeli od niej żądać“...

(Minister Ziem Odzyskanych Gomułka Wiesław)

O poparcie inicjatywy prywatnej

Skrót Referatu Gospodarczego, wygłoszonego na rocznym zebraniu Stronnictwa Demokratycznego we Włocławku przez ob. Edwarda Sokołowskiego.

Rząd nasz jest w trakcie opracowywania trzyletniego programu gospodarczego. Już w roku bieżącym, jako wstęp do inwestycji, jakie mają być dokonane, przeznaczono 40,5 miliarda złotych na rozbudowę i inwestycje wstępne. Z sumy tej na transport asygnowano 12 miliardów w tym na koleje normalne 7.680 milionów, na koleje wąskotorowe 214 milionów, na drogi kołowe 2.100 milionów, na drogi wodne 1200 milionów, na lotnictwo 1098 milionów, na komunikację samochodową 240 milionów.

Na przemysł asygnowano 10 miliardów, w tym na przemysł węglowy 1660 milionów, na hutniczy 1600 milionów, na energetyczny 180 milionów, na metalowy 1200 milionów, na paliw płynny 900 milionów, na chemiczny 865 milionów, na włókienniczy 400 milionów.

Na odbudowę osiedli przeznaczono 5.725 milionów, w tym na Warszawę 1922 miliony, na inne miasta 1593 miliony, na wieś 1940 miliony, na przemysł budowlany 270 milionów.

Na rolnictwo przeznaczono 4 miliardy, w tym na akcję siewną 1100 milionów, na majątki państwowe 1000 milionów, na przebudowę ustroju rolnego 700 milionów.

Na żeglugę przeznaczono 2228 milionów, z tego na porty 1354 milionów, na stocznię 200 milionów, na tabor 100 milionów, na rozbudowę warsztatów 195 milionów.

Skutki tych inwestycji są już widoczne, obserwujemy z zadowoleniem rozwój transportu, przemysłu, znaczną poprawę w rolnictwie, żegludze i handlu. Aby jednak rozwój życia gospodarczego był pełny, należy narówni z gospodarką państwową, otoczyć opieką i wciągnąć do programu inwestycyjnego przemysł prywatny, rzemiosło i handel.

Niestety te działy w inwestycjach zostały zupełnie pominięte. Jeżeli sobie uprzytomnimy, że przemysł prywatny jest ilościowo większy od przemysłu państwowego, że mamy w Polsce przeszło 100.000 warsztatów rzemieślniczych, że handel prywatny od samego początku odegrał olbrzymią rolę w ożywieniu życia gospodarczego, to musimy się zgodzić, że plan dotychczas realizowany z punktu widzenia planowania państwowego, na dłuższy okres nosi w sobie zarodek niepowodzenia.

Demokracja nasza jest oparta na koalicji robotnika, pracownika umysłowego, chłopa, rzemieślnika i kupca, a więc na bazie drobnokapitalistycznej, na gospodarce towarowej i własności prywatnej.

Zbyt często jednak nasi miasteczkowi ekonomiści w dołowych komórkach i instancjach gospodarczych w swoich zapędach usiłują przekręcać właściwie rozumianą Demokrację Polską i po przez niewłaściwe ustosunkowanie się do własności prywatnej rzemiosła i handlu, sieją panikę i wywołują zniechęcenie elementu twórczego, koniecznego dla rozwoju życia gospodarczego.

Lwią część winy mimo to należy przypisać samym zainteresowanym właścicielom drobnych warsztatów, gospodarstw rolnych, nieruchomości miejskich i kupcom. Stanowią bowiem oni element najmniej zorganizowany i zadeklarowany politycznie.

Na palcach można policzyć z pośród nich, osoby które świadome przemian społecznych, jakie nastąpiły i właściwie pojętej Demokracji Polskiej są czynnymi członkami partji bloku Demokratycznego.

Stronnictwo Demokratyczne, w programie swoim, od samego początku, stało na stanowisku, że obok przemysłu i handlu państwowego, równolegle, przy odpowiedniej opiece, powinien rozwijać się przemysł i rzemiosło prywatne oraz handel.

Rozwój ten do tej pory z przyczyn wyżej wyłuszczonych, natrafiał na trudności w postaci braku przydziału surowca, braku kredytów handlowych i krótko-terminowych inwestycyjnych oraz braku obrotu wekslowego.

Państwowe Centrale Sprzedaży i różne Branże zamiast ułatwiać obrót wekslowy „zamrażają gotówkę“ i każą czekać na towar.

Stanowisko Stronnictwa Demokratycznego w tej sprawie, znalazło swój wyraz w referatach wygłaszanych na I kongresie Stronnictwa, na zjeździe rzemiosła w Bydgoszczy i szeregu publikacji.

Aby program ten mógł być jaknajprędzej realizowany, konieczne jest zorganizowanie się masowe wszystkich właścicieli przemysłu prywatnego, warsztatów rzemieślniczych, kupców i rzemieślników, właścicieli nieruchomości miejskich i rolnych w ramach Stronnictwa Demokratycznego.

OSIĘCINY.

OSTATNIE DOŻYNKI.

Na terenie Osięcin, odbyły się ostatnie dożynki tegoroczne. Na uroczystość dożynkową przybył Starosta powiatowy, kierownik PUBP. kier. Pow. Wydz. Inf. i Prop. i wielu innych.

Po Mszy św. nastąpił przemarsz korowodu dożynkowego z przyśpiewkami kujawskimi, który zorganizowała wieś Straszewo. Na zakończenie wręczono włodarzowi powiatu, pięknie wykonany wieniec dożynkowy.

Z kolei zespoły świetlicowe Gimnazjum Ogrodniczego - Pszczelarskiego z Aleksandrowa Kujawskiego oraz zespół świetlicowy Koła „Wici“ z Jarantowa, wykonały śpiewy i tańce.

Dożynki zakończono wspólną zabawą taneczną. (md.).

LIPNO.

WOJEWODA POMORSKI WIZYTUJE.

Wojewoda Pomorski ob. Wojciech Wojewoda przybył do Lipna w towarzystwie dyrektora Związku Rewizyjnego Spółdzielni PR. Okręgu Pomorskiego ob. mgr. E. Wawrzoniem, wizytując wszystkie resorty Oddziału Głównego Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej.

Ob. Wojewoda rozmawiał z pracownikami Spółdzielni, żywo interesując się dorobkiem życia gospodarczego powiatu lipnowskiego i działalnością spółdzielczą. (md.).

INOWROCŁAW.

SPOTKANIE PIŁKARSKIE.

W spotkaniu piłkarskim pomiędzy: oldboy's Starostwo — a „Społem“, zwyciężyła drużyna Starostwa w stosunku 4:0. (md.).

EGZAMINY.

W Gimnazjum im. J. Kasprowicza dla dorosłych, odbywają się egzamina pismienne do małej matury.

Wśród kandydatów są i tacy, którzy niedawno powrócili z robót przymusowych z Niemiec. (md.)

POŻAR SMOŁY.

Na podwórku przy ul. Toruńska Szosa 70, zapalił się kocioł ze smołą. Zanim przybyła wezwana Straż Pożarna sytuację opanował i pożar ugasił dekarz, ob. Karaszewski. (md.)

Ś. P. KS. FILIPIAK.

Zgon śp. ks. dziekana Filipiaka, pogrążył w głębokiej żałobie społeczeństwo kujawskie i bydgoskie, które wysoko ceniło zasługi Zmarłego kapłana i obywatela.

Pogrzeb śp. Zmarłego, był wielką manifestacją, mającą na celu uczczenie tych zasług. Eksportacja odbyła się z domu żałaby do kościoła św. Mikołaja. Kondukt żałobny prowadził bratanek Zmarłego, ks. infułat dr Filipiak z Gniezna w asyście duchowieństwa miejscowego i dekanatu inowrocławskiego.

Po nieszporach żałobnych, ks. proboszcz Fabiański, odczytał depeszę od kardynała Hlonda dla rodziny, parafii i dekanatu.

Następnego dnia po Mszy św. żałobnej, którą odprawił ks. infułat Filipiak i kazaniu żałobnym, które wygłosił ks. kanonik Duszyński z Gniezna, J. E. ks. biskup Karol Radoński, odprawił egzekwie przy trumnie, po czym uformował się kondukt żałobny, który ruszył ulicami miasta na cmentarz parafialny.

Kondukt żałobny prowadził ks. biskup Bernacki z Gniezna, kolega szkolny Zmarłego w otoczeniu około 100 księży i przedstawicieli kapituły gnieźnieńskiej z ks. ks. Reiterem i Płoczyńskim na czele.

Za trumną postępowały liczne delegacje z wieńcami.

Żałobne ceremonię odprawił ks. biskup Bernacki. (md.).

Z DNIA SPÓŁDZIELCZOŚCI.

Inowrocław uroczyście obchodził Dzień Spółdzielczości, w przeddzień koncertem orkiestr i korowodem udekorowanych samochodów miejscowych spółdzielni.

Następnego dnia po nabożeństwie oraz po propagandowym objeździe placówek spółdzielczych w powiecie, odbył się przy licznym udziale społeczeństwa, bieg uliczny na dystansie 3,7 km. z udziałem 39 zawodników z terenu Pomorza. Nagrodę przechodią —zespołową dobył KS. „Cuiavia“.

Po awodac sportowych w sali Teatru Miejskiego, odbyła się uroczysta akademia, którą zagaił wicestarosta ob. mgr. Zalewski. Referat pt. „Spółdzielczość realizuje demorację gospodarczą“ wygłosił ob. Ziętek.

Po części artystycznej, nastąpiło rozdanie nagród w konkursie dla szkół powszechnych i średnich oraz dla zwycięzców biegu ulicznego. Nagrody wręczał ob. dyr. Pawłowski. (md.).

RYTM KUJAW

Pow. włocławski

Z URZĘDU STANU CYWILNEGO

W ciągu ubiegłego miesiąca w Brześciu Kujawskim zanotowano: zawartych związków małżeńskich — 6, urodzin — 12, zgonów — 20.

W gminie Śmiłowice: Związków — 7, urodzin — 31, zgonów — 12.

W gminie Piaski: związków — 2, urodzin — 26, zgonów — 6. (md.).

Pow. nieszawski

ALEKSANDRÓW KUJAWSKI.

NA ODBUDOWĘ WARSZAWY.

Pracownicy Oddziału Samorządowego przy Starostwie Powiatowym Nieszawskim w Aleksandrowie Kujawskim, dla uczczenia imienin ob. Wacława Orłowa, kierownika oddziału, w zamian prezentu imieninowego, tysiąc złotych przekazali na Komitet Odbudowy Warszawy.

Szkoła przygotowawcza do szkół technicznych

Chcąc przyjść z pomocą młodzieży, która nie posiada dostatecznego przygotowania do pobierania nauki w szkołach technicznych stopnia gimnazjalnego i licealnego a ze względu na wiek nie może wstąpić do szkół powszechnych i gimnazjów dla dorosłych, Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego w Toruniu w porozumieniu i za zgodą Kuratorium Okręgu Szkolnego otwiera w Toruniu w lokalu Robotniczego Domu Kultury Roczną Szkołę Przygotowawczą do Szkół Technicznych.

Organizacyjnie szkoła będzie podzielona na dwie grupy. Do grupy I będą przyjmowani kandydaci z nieprzekroczonym 16 rokiem życia i nie posiadający ukończonych 7 kl. szkoły powszechnej.

Do grupy II będą przyjmowani kandydaci z nieprzekroczonym 18 rokiem życia i nie posiadający małej matury (minimum 2 klasy gimnazjum ogólnokształcącego lub zawodowego.

Do szkoły mogą być przyjęci również kandydaci, którzy nie zostali przyjęci w r. b. do gimnazjów i liceów technicznych.

Zapisy przyjmuje Sekretariat T. U. R. w Toruniu.

Zajęcia rozpoczną się dnia 10.X. r. b. i będą odbywały się w godzinach przedpołudniowych.

Caritas dożywia dzieci i w ten sposób pomaga rodzinie

Bądźmy bardziej uprzejmi

Jeden z moich przyjaciół, który w ostatnim czasie powrócił ze strefy amerykańskiej, dzielił się niedawno ze mną przy „czarnej kawie“ swymi interesującemi wrażeniami. A że jest spostrzegawczy, i umie patrzeć, przeto umysł jego wchłania wiele szczegółów. Więc kiedy już nagadaliśmy się dowoli na temat nastrojów politycznych, rozwoju miast, regulacji wielkomiejskiego ruchu ulicznego, drożnych i innych bolączek ludzkości europejskiej, pytam:

— A co ci po powrocie z zagranicy najbardziej rzuca się w oczy?

— Jesteśmy tu okropnie zgryźliwi. W cukierni, w tramwaju, w kinie, w teatrze czy nawet na ulicy, traktujemy bliźnich jak wrogów niemal.

Jeśli nas ktoś potrąci lub, broń Boże, nadepnie na odcisk, a może poprosi o zrobienie miejsca — jakież to wtedy rzucamy spojrzenie, a potem: w jakim tonie wyrażamy swe oburzenie. Mam wrażenie, że w tutejszej atmosferze istnieje jakaś elektryczność chronicznego rozdrażnienia i obraźliwości. Obrażanie się o byle co. Najniewinniejszy żart bierzemy na serio. Nie umiemy na potrącenie czy nawet na przykre słowo reagować uśmiechem. Jeśli dwóch ludzi z zagranicy się potrąci, wzajemnie się przepraszają i obaj serdecznie się śmieją.

W Niemczech coprawda ludzie obrażają się o drobnostki i wtedy są ordynarni. Ale w Ameryce, w Szwajcarii, w Belgii, ileż widzi się uprzejmości, uczynności i łatwości w obejściu.

Niektórzy cudzoziemcy zauważyli, że na bankietach prześcigamy się w uprzejmości, ale na ulicy, gdy nikt nie widzi, bywa zupełnie inaczej.

Zacząłem tłumaczyć przyjacielowi, że patrzy zbyt jednostronnie, że przecież nie jest tak źle. Ale w głębi duszy przyznać musiałem, że w słowach tych sporo jest racji.

Popierajmy wyroby krajowe, ale importujmy z zagranicy uprzejmość.

(md.).

Kronika Włocławka

Poniedziałek
7
października

Kalend. Rzymsk.-Katol. M. B. Różańcowej.
Kalendarzyk Słowiański — Rościsławy.
Wschód słońca — 5.45 Zachód — 17.03.
Dyżury aptek — ul. Warszawska Nr. 3.
Karetka P. C. K. tel. 13-32, w nocy 15-41.
Straż Pożarna tel. 12-34.
Lek. dyż. dr Makohoński, Cyganka 18 II p. godz. 18—8.
Kino „Bałtyk“ — Wielki walc.
Kino „Polonia“ — Płomień nie zgasł.

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ
NIECZYNNY

W lusterku

Zaocznie

Mam znajomego, unika zebrania,
mówi „miast pracy dużo gadania“...
i dość logicznie wnioskuje sobie,
jak trzeba będzie, to i tak zrobi.

Aż dnia pewnego woła zdyszany,
że go na mówcę właśnie wybrano;
jeśli wybrano — chciałeś widocznie!...
Wcale nie byłem ...wybrano zaocznie!....

Agapit.

Z wydarzeń dnia

DATOWNIK OKOLICZNOŚCIOWY.

Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów w Gdańsku komunikuje:

Z okazji 600-lecia miasta Kościerzyny został wydany datownik okolicznościowy z napisem „600-lecie m. Kościerzyny 1346—1945“, którym Urząd pocztowy Kościerzyna będzie stemplował przesyłki listowe nadane na terenie swego miasta do dnia 31. XII. 1946 r.

Osoby zamiejscowe i filateliści pragnący mieć odcisk datownika okolicznościowego na przesyłkach, winni przesyłki te, należycie opłacone znaczkami w oddzielnej kopercie również należycie opłaconej przesłać do Urzędu pocztowego Kościerzyna, który po ostemplowaniu prześle je osobom zainteresowanym. (U.).

PRZYZNANIE STYPENDIUM.

W myśl uchwały walnego zgromadzenia Sekcji Lekarzy Związków Zawodowych Pracowników Służby Zdrowia we Włocławku, Zarząd Sekcji, po rozpatrzeniu podań postanowił w dn. 11.IX. r. b, przyznać pełne stypendium na rok akademicki 46/47 — studentowi 5 roku wydziału lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego ob. Paszkowskiemu Jerzemu. Sprawę przyznania półstypendjum dla drugiego niezamożnego studenta z Włocławka odłożono do kompetencji walnego zgromadzenia sekcji lekarzy, które odbędzie się dnia 13 października r. b. o godz. 11 — w Miejskim Ośrodku Zdrowia (ul. Barthy Nr. 3).

WE WŁOCŁAWKU POWSTAJĄ: SZKOŁA MUZYCZNA I SZKOŁA UMUZYKALNIENIA.

Miasto nasze uzyska dwa nowe zakłady wychowawczonaukowe, tak bardzo potrzebne dla rozwoju kultury muzycznej Kujaw. Będą nimi: Szkoła Muzyczna — tymczasem niższego typu — i Szkoła Umuzykalnienia.

W związku z tym otrzymali nominacje przez Wojewódzki Wydział Kultury i Sztuki: na tymczasowego kierownika tych zakładów — prof. Wiktor Niwiński; na organizatora i tymczasowego administratora zakładów — referent Zdzisław Arentowicz.

Wkrótce ogłoszone zostaną zasady organizacji tych uczelni oraz warunki przyjęcia. (ar.).

REJESTRACJA POBOROWYCH.

Na terenie miasta od kilku dni trwa rejestracja poborowych rocznika 1926 z miasta Włocławka i powiatów: włocławskiego, nieszawskiego i lipnowskiego.

Rejestracja odbywa się w świetlicy RKU. przy ul. 3 Maja.

Przewodnictwo komisji spoczywa w rękach Komendanta RKU. ob. majora Zygmunta.

Stan zdrowotny młodzieży miast, w szczególności Włocławka, jest znacznie lepszy niż wsi. Wśród młodzieży z pow. lipnowskiego zanotowano dużo wypadków jaglicy (md.).

PRÓBKI TOWARÓW W OBROCIE z Z. S. R. R.

Wobec licznych zapytań ze strony czytelników w sprawie próbek towarów w obrocie z Z. S. R. R. do wagi 2 kg, Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów w Gdańsku wyjaśnia:

Jako próbki towarów wysyłać można małe ilości towarów oraz mniejsze przedmioty pojedyncze.

Próbki towarów muszą być wysyłane w stanie otwartym i tak opakowane aby można było z łatwością sprawdzić ich zawartość. Napis „Próbka towarów“ umieścić należy w języku rosyjskim lub francuskim.

Opłata pocztowa wynosi za każde 50 gramów wagi 2 zł. — najmniej 4 zł., najwyżej 80 zł. Próbkę towarów można wysłać jako przesyłkę poleconą za dodatkową opłatą 10 zł. Zwraca się uwagę, że przy wysyłaniu próbek wzgl. listów zamkniętych z zawartością drobnych towarów — władze celne wymagają dołączenia do przesyłki zezwolenia na wywóz ze strony Ministerstwa Żeglugi i Handlu Zagranicznego, w razie zaś braku tego zezwolenia zwracają przesyłkę nadawcy.

Istnieją pewne dane, że przepis dołączenia do każdej próbki towarów odnośnego zezwolenia na wywóz zostanie wkrótce złagodzony. (P.)

Z TYGODNIA MIŁOSIERDZIA.

Dzisiaj o godz. 19-ej w gimnazjum SS Urszulanek odbędzie się odczyt wygłoszony przez prof. Włodz. Gniazdowskiego.

Jutro, we wtorek dzień 8 października jest poświęcony Dziecku opuszczonemu. Na ten temat zostanie wygłoszony odczyt przez dyrektora diecezjalnego Caritasu ks. Franciszka Cieślaka. Odczyt rozpocznie się o godzinie 19-ej w gimn. SS. Urszulanek.

Przypominamy o zgłaszaniu dziecikalek w terminie do czwartku t. j. do dnia 10.10. b. r. (Biuro Caritas ul. Łęska 49, telefon 15-78).

Ze sportu

WŁOCŁAWEK ZWYCIĘŻA.

Na terenie Inowrocławia odbył się Dzień Spółdzielczości w ramach, którego urządzony został bieg uliczny na dystansie 3,7 km. z udziałem 39 zawodników z województwa pomorskiego.

Sportowcy Włocławka, zajęli 2 pierwsze miejsca. I m. zajął Wasilewski — RKS. „Orzeł“ w czasie 11.52.2 min., II m. Dzwonkowski — „Zryw“ w czasie 11.53.2 min.

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świąt. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
E — 12698
DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.